

Załącznik nr 1
Uchwały Nr XXVII/246/2013
Rady Miejskiej w Łabiszynie
z dnia 30 grudnia 2013 r.

***GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ INNYCH UZALEŻNIEŃ***

na 2014 rok

Łabiszyn – 30 grudnia 2013 roku

- I. WSTĘP**
- II. ZADANIA PEŁNOMOCNIKA BURMISTRZA ŁABISZYNA
DS. PROFILAKTYKI I PRZECIWDZIAŁANIA
UZALEŻNIENIOM**
- III. CEL PROGRAMU**
- IV. DIAGNOZA I OCENA ZAGROŻEŃ**
- V. ANALIZA BAZY I ZASOBÓW**
- VI. WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY I OCENY
ZAGROŻENIA ORAZ ANALIZY BAZY I ZASOBÓW**
- VII. REGLAMENTACJA SPRZEDAŻY NAPOJÓW
ALKOHOLOWYCH**
- VIII. KIERUNKI DZIAŁAŃ**
- IX. POSTANOWIENIA KOŃCOWE**

OPRACOWAŁA :
Pełnomocnik Burmistrza Łabiszyna
ds. Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom
Aleksandra Klinger

I. WSTĘP

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień w na rok 2014 określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu, narkotyków oraz innych uzależnień.

Program przedstawia zadania własne gminy wynikające z art. 4a¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zgodnie z treścią tej ustawy zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności: tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymywanie się od spożywania alkoholu; działalność wychowawczą i informacyjną; ograniczanie dostępności do alkoholu; leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu; zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wskazuje również źródło finansowania Gminnego Programu, które stanowią dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Innych Uzależnień na 2014 rok jest kontynuacją zadań realizowanych w poprzednich latach, a także uwzględnia zapisy wskazane w Narodowym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015 oraz w Europejskim Planie Działania na Rzecz Zmniejszenia Szkodliwego Spożywania Alkoholu na lata 2012 – 2020.

Gminny Program zawiera równocześnie zadania własne gminy w obszarze profilaktyki i terapii narkomanii zapisane w ustawie z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii oraz działania w ramach lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Łabiszyn na lata 2011 – 2015, zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

I. ZADANIA PEŁNOMOCNIKA BURMISTRZA ŁABISZYNA DS. PROFILAKTYKI I PRZECIWDZIAŁANIA UZALEŻNIENIOM

Pełnomocnik Burmistrza Łabiszyna ds. Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom został powołany Zarządzeniem Nr 3/03 Burmistrza Miasta i Gminy Łabiszyn z dnia 24 stycznia 2003 roku. Zgodnie z § 3 wymienionego Zarządzenia Pełnomocnik pełni również funkcję Przewodniczącego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łabiszynie.

Pełnomocnik odpowiada za pełne oraz efektywne wykonanie Gminnego Programu, a w szczególności realizuje następujące zadania:

1. Działanie na rzecz tworzenia i wzmacniania lokalnej koalicji trzeźwościowej, szukanie poparcia dla działań na rzecz zmniejszania rozmiarów problemów alkoholowych oraz innych uzależnień.
2. Przeprowadzanie analizy stanu zasobów i problemów uzależnień w dziedzinie ich rozwiązywania na terenie Gminy.

3. Przygotowywanie i przedkładanie Burmistrzowi Łabiszyna :
 - projektu Gminnego Programu,
 - projektu Preliminarza na jego wykonanie.
4. Koordynowanie zadań wynikających z Gminnego Programu oraz bieżąca kontrola realizacji poszczególnych zamierzeń.
5. Współpraca z instytucjami, organizacjami, związkami wyznaniowymi działającymi w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.
6. Uczestniczenie w seminariach i szkoleniach celem posiadania aktualnej wiedzy z zakresu profilaktyki i problematyki dotyczącej uzależnień oraz występowania przemocy, a także znajomości nowelizacji ustaw.
7. Wdrażanie i propagowanie na terenie Gminy kampanii edukacyjnych: lokalnych, regionalnych i ogólnokrajowych.
8. Promowanie lokalnych inicjatyw w dziedzinie profilaktyki uzależnień.

III. CEL PROGRAMU

Gminny Program stanowi kompleksowe podejście do problemu alkoholizmu, narkomanii oraz innych uzależnień występujących w Gminie Łabiszyn. Wieloletnie doświadczenie wskazuje na nieodzowność realizowania Programu przy współudziale wszystkich osób, instytucji i organizacji pozarządowych zajmujących się edukacją, kulturą, pomocą społeczną, sportem i rekreacją, a także wychowaniem w trzeźwości, lecnictwem osób uzależnionych, pracą z dziećmi i młodzieżą. Jednocześnie do współpracy w zakresie realizacji Gminnego Programu są zobowiązane organy samorządu terytorialnego. Ponadto niezbędne jest rozwijanie współdziałania z kościołami oraz związkami wyznaniowymi.

Gminny Program przede wszystkim ma na względzie aspekty profilaktyczne i medyczno - rehabilitacyjne efektywnie wpływające na skuteczność przeciwdziałania uzależnieniom. Ponadto opiera się na wiedzy dotyczącej przeciwdziałania zagrożeniom uzależnienia, leczenia uzależnienia oraz rehabilitacji i resocjalizacji uzależnionych. Jednocześnie realizacja poszczególnych zadań wpływa na zmniejszenie szkód społecznych spowodowanych uzależnieniem i współuzależnieniem oraz na rozwój pomocy społecznej udzielanej uzależnionym i ich rodzinom.

Gminny Program dostosowany jest do specyfiki oraz stopnia intensywności uzależnień występujących w Gminie Łabiszyn, a także uwzględnia istniejące możliwości jego realizacji - również pod względem prawnym, administracyjnym i ekonomicznym.

IV. DIAGNOZA I OCENA ZAGROZEŃ

Gmina Łabiszyn położona jest w województwie kujawsko - pomorskim, w powiecie żnińskim. Ogółem zajmuje powierzchnię 16.692 ha, w tym miasto 291 ha. Administracyjnie Gmina podzielona jest na 15 sołectw, w których skład wchodzi 27 wsi. Gminę zamieszkuje ogółem 9.748 mieszkańców, w tym w mieście 4.504 (według stanu na dzień 31.12.2012r.).

Zrealizowane w Polsce badania epidemiologiczne pozwalają szacować liczbę osób uzależnionych od alkoholu na około 600 tys., zaś osób pijących alkohol szkodliwie – na około 2,5 mln. Natomiast dorosłych żyjących w otoczeniu alkoholika jest ok. 1,5 mln, a dzieci wychowujących się w rodzinach alkoholików jest 1,5 mln. Z badań wynika, że 2/3

uzależnionych mężczyzn to osoby stosujące przemoc, a wśród uzależnionych i współuzależnionych kobiet 2/3 to osoby doznające przemocy.

Badania przeprowadzone na reprezentatywnej grupie uczniów ukazały zatrważające fakty dotyczące spożycia alkoholu przez młodzież. Do spożywania jakiegokolwiek napoju alkoholowego przyznało się 11% 11-latków; 27% 13-latków, w tym 11% upiło się; 51% 15-latków, w tym 18% upiło się. Alkohol spożywało 87% gimnazjalistów z klas trzecich oraz 95% uczniów klas drugich szkół ponadgimnazjalnych. Jest to zjawisko niepokojące nie tylko ze względu na szkody zdrowotne, ale również z uwagi na przestrzeganie norm prawnych, które zabraniają sprzedaży i podawania alkoholu osobom niepełnoletnim.

Zespół uzależnienia od alkoholu jest chorobą społeczną, której konsekwencji doświadczają członkowie rodzin osób uzależnionych oraz środowisko. Jednakże największe szkody wynikające z nadużywania alkoholu przez dorosłych dotyczą dzieci. Obowiązujący w Polsce systemem diagnostyczny identyfikuje uzależnienie od alkoholu jako zespół właściwości fizjologicznych, emocjonalnych, behawioralnych i poznawczych, które pojawiają się w wyniku wieloletniego używania alkoholu. Uzależnienie od alkoholu jest chorobą, którą przy wdrożeniu odpowiedniego leczenia można zatrzymać. Podstawową metodą leczenia osoby uzależnionej od alkoholu jest psychoterapia grupowa oraz indywidualna. Jednakże łatwiej jest przeciwdziałać niż leczyć, a więc główne działania skierowane są na zapobieganie. Jednym z najważniejszych kierunków jest prowadzenie działań profilaktycznych poprzez programy edukacyjne dotyczące różnych rodzajów współwystępujących ze sobą środków uzależniających, jak alkohol i narkotyki oraz tytoń, a także lekarstwa. Niezbędne jest łączenie różnorodnych form w działaniach podejmowanych wobec młodych ludzi, szczególnie będących w okresie dorastania.

Uzależnienie od alkoholu jest postępującą i śmiertelną chorobą bio-psycho-społeczną. Nadużywanie alkoholu odpowiedzialne jest za wywoływanie około 60 typów chorób. Ponadto w psychice powstają mechanizmy głęboko zmieniające funkcjonowanie człowieka w sferze motywacyjnej, poznawczej i zaburzają jego relacje w środowisku społecznym. Sprzyjają kontynuacji picia, a więc powodują pogłębianie się uzależnienia. Problem alkoholizmu stanowi duże społeczne zagrożenie, z którym często związane jest występowanie w rodzinie przemocy czy zaniedbania. Równocześnie wzrasta też zjawisko narkomanii, nikotynizmu i lekomanii. Alkoholizm dotyczy nie tylko uzależnionych, ale wpływa na los całych rodzin oraz środowiska.

Alkohol jest najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży, a najczęściej spożywanym napojem alkoholowym jest piwo. Używanie napojów alkoholowych wzbudza wśród młodych ludzi skłonność do podejmowania różnorodnych zachowań, również ryzykownych dla zdrowia. Ponadto powoduje łatwość zażywania substancji psychoaktywnych czy swobody seksualnej. Równocześnie osłabia więzi rodzinne oraz zainteresowanie nauką szkolną, zanika respektowanie norm i wartości, a także praktyk religijnych.

Poważną przyczyną nadużywania alkoholu wśród dorosłych jest bezrobocie, które jako problem społeczny jest powszechnie uznawane za główną przyczynę ubożenia społeczeństwa. Równocześnie uzależnienie znacznie utrudnia poszukiwanie pracy oraz znacznie zmniejsza efekty programów pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej.

Na terenie Gminy Łabiszyn leczeniem odwykowym łącznie objętych jest 105 osób, z których:

- 95 osób, w tym 5 kobiet Gminna Komisja skierowała na terapię i leczenie odwykowe; z tej grupy mała część regularnie uczestniczy w zajęciach, pozostali wykazują różnicowane zaangażowanie i są wielokrotnie wzywani,

-10 osób postanowieniem sądowym zostało zobowiązanych do leczenia odwykowego, a równocześnie posiadają nadzór kuratorów Sądu Rejonowego w Szubinie.

Uzależnienia, a przede wszystkim alkoholizm, powodują wzrost następstw także obecnych w codziennym życiu naszej Gminy :

- a) problemy występujące bezpośrednio u osób uzależnionych :
 - uszkodzenia zdrowia prowadzące do samozniszczenia się,
 - zahamowania w rozwoju psychofizycznym oraz edukacyjnym u nastolatków;
- b) krzywdy wyrządzane członkom rodzin dotkniętych uzależnieniami :
 - postresowe schorzenia somatyczne,
 - zubożenie i demoralizacja,
 - zaburzenia emocjonalne u dzieci i młodzieży;
- c) dezorganizacja środowiska pracy :
 - absencja, wypadki,
 - obniżenie wydajności i jakości pracy,
 - zwalnianie i porzucanie pracy,
 - patologizacja bezrobotnych;
- d) naruszanie prawa i porządku publicznego :
 - wzrost przestępczości przy jednoczesnym obniżeniu wieku sprawców,
 - zaburzenia zachowań powodujące wzrost agresji,
 - prowadzenie pojazdów pod wpływem alkoholu;
- e) przestępstwa i wykroczenia związane z obrotem napojami alkoholowymi :
 - sprzedaż osobom nieletnim i nietrzeźwym oraz na kredyt lub pod zastaw,
 - prowadzenie handlu z naruszeniem zasad określonych w zezwoleniach lub alkoholem z nielegalnych źródeł.

V. ANALIZA BAZY I ZASOBÓW

GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łabiszynie została powołana, w aktualnym składzie, Zarządzeniem Nr 120.1.2013 Burmistrza Łabiszyna z dnia 02 stycznia 2013 r. jako realizacja zadania własnego Gminy, na mocy art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Komisja stanowi aktualnie dziewięcioosobowy zespół specjalistów oraz odpowiednio przeszkolonych osób, reprezentujących różne specjalności i zawody niezbędne, aby skutecznie i kompleksowo zajmować się szeroko rozumianą profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, a także innych uzależnień oraz interwencją i pomocą rodzinom, w których dochodzi do przemocy. W skład Gminnej Komisji wchodzi osoby o różnych, uzupełniających się kompetencjach oraz przedstawiciele służb z terenu Gminy, którzy mogą bezpośrednio włączać się w realizację zadań. Funkcję Przewodniczącego Komisji pełni Pełnomocnik Burmistrza Łabiszyna ds. Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Na komisji spoczywa obowiązek podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Jednakże sam fakt uzależnienia od alkoholu nie może stanowić samoistnej podstawy do zobowiązania danej osoby do podjęcia leczenia odwykowego, lecz stanowi temu towarzyszyć muszą także określone negatywne zachowania w sferze społecznej. Zgodnie z art.24 ustawy postępowanie zobowiązujące do podjęcia leczenia odwykowego dotyczy wyłącznie osób, które w związku

z nadużywaniem alkoholu powodują rozpad życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy oraz systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny. Komisja podejmuje odpowiednie działania służące ustaleniu, czy osoba nadużywająca alkoholu stosuje przemoc wobec najbliższych oraz – jeśli ma podejrzenie, że może być on sprawcą przemocy domowej – zawiadamia o tym fakcie odpowiednie służby, instytucje i organizacje, a przede wszystkim inicjuje pomoc dla ofiar przemocy poprzez powołany Zarządzeniem Burmistrza Łabiszyna Zespół Interdyscyplinarny. Do zadań Komisji należy również profilaktyczna działalność informacyjna i edukacyjna, głównie skierowana do dzieci i młodzieży szkolnej. Ponadto Komisja:

- podejmuje zintegrowane działania z instytucjami, jednostkami, stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi w celu zwiększenia efektywności pomocy wobec całej rodziny z problemem alkoholowym lub narkomanią,
- opiniuje i wydaje postanowienia do złożonych wniosków o wydanie pozwoleń na sprzedaż lub sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, pod względem zgodności limitu i lokalizacji punktu sprzedaży z Uchwałą Rady Miejskiej w Łabiszynie,
- kontroluje, na podstawie upoważnienia wydanego przez Burmistrza Łabiszyna, przestrzeganie zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych,
- występuje do sądu w charakterze oskarżyciela publicznego oraz podejmuje interwencje w przypadku sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym czy w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych.

PUNKT KONSULTACYJNY

Punkt Konsultacyjny w Łabiszynie ma swoje pomieszczenie w Łabiszyńskim Domu Kultury przy ul. Parkowej 1 w Łabiszynie. Punkt istnieje od 02 sierpnia 1996 roku. Konsultanci pełnią tam dyżury dwa razy w tygodniu (środa i czwartek) w godzinach popołudniowych. Do Punktu uczęszczają osoby zgłaszające się dobrowolnie, ale także kierowane przez Gminną Komisję oraz z nakazu kuratorów lub postanowienia Sądu Rejonowego. Gminna Komisja aktualnie skierowała 95 osób, natomiast z postanowienia Sądu Rejonowego w Szubinie jest 10 osób. Równocześnie z rozmów wspierających korzysta stała grupa uzależnionych i współuzależnionych. Rocznie średnio odbywają się 243 wizyty, w tym często wielokrotne, z czego 68 to osoby współuzależnione. Podczas prowadzonych rozmów udzielanych bywa średnio 209 porad.

Punkt Konsultacyjny nawiązuje pierwszy kontakt z osobą uzależnioną lub współuzależnioną, aby zdiagnozować problemy całej rodziny z jednoczesnym zaplanowaniem wsparcia i pomocy dla wszystkich jej członków, tak dorosłych jak i dzieci. Prowadzone rozmowy motywujące i wspierające pozwalają na wstępne rozpoznanie problemu uzależnienia, czy współuzależnienia. Udzielana jest także pomoc w przypadku występowania przemocy oraz pomoc merytoryczna, np. redagowanie wniosków o leczenie odwykowe, wniosków do prokuratury, pozwów o alimentację.

GRUPA ANONIMOWYCH ALKOHOLIKÓW „KROKUS”

Inicjatorami powołania w dniu 02 sierpnia 1996 r. Grupy Anonimowych Alkoholików „KROKUS” w Łabiszynie byli wyłącznie niepijący alkoholicy. Grupa AA „Krokus” na początku swoją siedzibę miała w salce przy parafii p.w. św. Mikołaja w Łabiszynie. Obecnie ma swój lokal w Łabiszyńskim Domu Kultury przy ul. Parkowej 1 w Łabiszynie.

Spotkania odbywają się tam regularnie w każdy poniedziałek o godz. 17,00. Ponadto w ostatni poniedziałek miesiąca prowadzone są otwarte mitingi, w których mogą brać udział wszyscy zainteresowani problemem alkoholizmu. We wszystkich zajęciach uczestniczą również rodziny członków AA. Grupa „KROKUS” utrzymuje stałe kontakty i współpracę z innymi Grupami AA. Przedstawiciele AA „KROKUS” od kilkunastu lat biorą udział w Ogólnopolskim Wiosennym Zlocie Rodzin Abstynenckich – TATRY, który odbywa się w Małym Cichem k/Zakopanego.

Zasady programowe zapewniają członkom AA możliwość swobodnego wypowiedzania się i dzielenia własnymi odczuciami, a równocześnie przestrzega się zakazu krytykowania czy oceniania wypowiedzi innych. Grupa AA „KROKUS” stanowi wspólnotę, która opierając się na własnych doświadczeniach wzajemnie sobie pomaga w rozwiązywaniu różnych życiowych problemów, ale przede wszystkim w utrzymaniu stanu abstynencji.

ŚWIETLICA SOCJOTERAPEUTYCZNA

Świetlica socjoterapeutyczna w Lubostroniu funkcjonuje pod kierunkiem Gminnej Komisji. W zajęciach odbywanych w pomieszczeniu udostępnionym przez miejscową parafię uczestniczy średnio 46 wychowanków.

Świetlica socjoterapeutyczna sporządza diagnozę indywidualną dziecka, jego sytuacji rodzinnej i szkolnej, prowadzi zajęcia socjoterapeutyczne i pozalekcyjne, realizuje programy rozwojowo-terapeutyczne oraz prowadzi zajęcia dla rodziców w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych, a także utrzymuje kontakty z rodziną dziecka, szkołą oraz innymi instytucjami. Niejednokrotnie występują problemy wychowawcze stwarzane przez wychowanków, a podłożem tych zachowań są zaburzenia emocjonalne wywołane przez alkoholizm najbliższych.

MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednostką organizacyjną Gminy powołaną do realizacji zadań zleconych i własnych z zakresu pomocy społecznej. Działania wykonuje poprzez 11 pracowników, w tym kierownik, 3 pracowników socjalnych, 2 pracowników świadczeń rodzinnych, pracownik ds. administracji i obsługi dodatków mieszkaniowych, 3 opiekunki oraz księgowa. MOPS spełnia ważną rolę w łagodzeniu negatywnych skutków bezrobocia, niskiego uposażenia, niezaradności życiowej oraz wynikających z tych faktów rozgoryczenia, złości i stanów depresyjnych. Swoje zadania wypełnia realizując pomoc materialną oraz pracę socjalną, zwłaszcza w odniesieniu do rodzin patologicznych, które najbardziej narażone są na rozwój uzależnień, a w konsekwencji na występowanie przemocy. W przypadku stwierdzenia faktów przemocy w rodzinie natychmiastową pomoc podejmuje powołany Zarządzeniem Burmistrza Łabiszyna Zespół Interdyscyplinarny. W 2013 roku w ramach świadczeń społecznych udzielano pomocy w formie zadań zleconych oraz w postaci zadań własnych. Najczęstszym powodem udzielania pomocy jest bezrobocie, a tym samym brak środków na zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych. Dalej w kolejności są długotrwała choroba i niepełnosprawność. Jednakże niepokojącym i coraz częściej występującym problemem jest alkoholizm dotyczący ponad 79 rodzin liczących 329 osób, które korzystały z następujących form pomocy :

- dożywiania dzieci w szkołach, przedszkolach i świetlicy socjoterapeutycznej,
- pomocy rzeczowej, m.in. zakup na listę żywności, zakup leków, odzieży,

- pomocy finansowej na potrzeby bytowe, regulowanie rachunków za energię elektryczną, gaz, a także na zakup biletów miesięcznych dla dzieci uczących się poza miejscem zamieszkania.

SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Łabiszynie zapewnia opiekę medyczną dla wszystkich mieszkańców Gminy poprzez Przychodnię w Łabiszynie oraz Punkt Lekarski w Lubostroniu. Jednostka świadczy usługi medyczne z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, stomatologii i rehabilitacji leczniczej, które realizowane są przez 4 lekarzy, 2 rehabilitantów, 7 pielęgniarek, położną, pomoc dentystyczną. Równocześnie NZOZ Centrum Medyczne w Szubinie, w formie dzierżawy gabinetu i sprzętu, realizuje usługi ginekologiczne.

Ponadto istnieją w Łabiszynie prywatne gabinety stomatologiczne, a także na terenie miasta znajdują się dwie apteki.

POLICJA

Posterunek Policji w Łabiszynie współpracuje z Gminną Komisją w różnych dziedzinach. Głównie w zakresie interwencji w przypadkach występowania przemocy domowej, uruchamiając procedurę „Niebieskiej Karty”, przeprowadzania kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz kierowania wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego, również na wniosek rodziny uzależnionego. Jednostka składa się z 5 osób, tj. kierownika, 2 dzielnicowych, 2 funkcjonariusza służby prewencyjnej, a ponadto 2 funkcjonariuszy służby kryminalnej jest oddelegowanych do Komisariatu Policji w Barcinie.

KURATORZY

Gmina Łabiszyn objęta jest działaniem dwóch kuratorów zawodowych i sześciu kuratorów społecznych III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Szubinie. Natomiast, gdy uzależniony jest skazany w procesie karnym ma również nadzór kuratorów Wydziału Karnego. Wszyscy kuratorzy współpracują z Gminną Komisją, policją, szkołami, MOPS oraz miejscowymi jednostkami i organizacjami.

SZKOLNICTWO

Jednym z podstawowych środowisk oddziaływań profilaktycznych jest szkoła, poszczególne klasy i oddziały szkolne. Najbardziej skuteczne są programy profilaktyczne, które obejmują całą szkołę i w które zaangażowani są zarówno wszyscy nauczyciele, jak i pedagog oraz pielęgniarka. Mając na uwadze profesjonalność i skuteczność działań systematycznie przybywa nauczycieli posiadających uprawnienia do realizowania określonych programów profilaktycznych. Nauczyciele uczestniczą w różnego typu szkoleniach i warsztatach dotyczących przyczyn i skutków nadużywania alkoholu i narkotyków, a także umiejętności postępowania w przypadkach przemocy w rodzinie. Ponadto nauczyciele i pedagodzy posiadają umiejętności w zakresie aktywnych form przeciwdziałania przemocy i bezpieczeństwa w szkole oraz są przygotowani w zakresie mediacji.

Oprócz profilaktyki pierwszorzędowej szkoła jest też miejscem, w którym można zdiagnozować zachowania problemowe i podjąć interwencję, czy skierować ucznia lub członka jego rodziny do miejsc zajmujących się udzielaniem profesjonalnej pomocy psychologicznej.

Szkoły prowadzą różnorodne formy zajęć, w które skierowane są do wszystkich uczniów:

- programy profilaktyczne, w tym szkolne, włączające rodziców uczniów,
- prelekcje, warsztaty, pogadanki,
- spotkania edukacyjno-profilaktyczne,
- udział w konkursach i programach estradowych organizowanych przez media,
- zajęcia profilaktyczne w ramach realizowanego programu nauczania.

Profilaktyka uzależnień, w roku szkolnym 2013/2014, realizowana jest w następujących placówkach oświatowych:

Lp.	Placówka oświatowa	Uczniowie	Nauczyciele
		(wg sprawozdań SIO)	
1.	Zespół Szkół w Łabiszynie : - Gimnazjum - Szkoła Podstawowa	680 234 446	71
2.	Zespół Szkół w Lubostroniu : - Gimnazjum - Szkoła Podstawowa	184 83 101	20
3.	Szkoła Podstawowa w Ojrzeńcu	74	10
5.	Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Nowym Dąbiu	28 (klasy I-III)	6
6.	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Łabiszynie: - Zasadnicza Szkoła Zawodowa - Liceum Ogólnokształcące dla Pracujących	208	11
RAZEM		1.174	118

ŁABISZYŃSKI DOM KULTURY

Łabiszyński Dom Kultury prowadzi działalność kulturalno - oświatową oraz rekreacyjną. Różnorodne formy zajęć skierowane do bywalców, będących w różnym wieku, kształtują ich postawy i zachowania oraz rozwijają zainteresowania. Oferowany program realizowany jest w ramach istniejących kółek i zespołów, a także podczas spotkań stowarzyszeń i organizacji korzystających z pomieszczeń ŁDK. Organizowane konkursy, turnieje, dyskoteki, ogniska, pokazy, wernisaże, spotkania, wystawy czy wycieczki kierowane są do różnych grup społecznych.

Przy Łabiszyńskim Domu Kultury działa także Klub Seniora „Tulipan” oraz jego chór.

BIBLIOTEKA PUBLICZNA MIASTA I GMINY ŁABISZYN IM. DR JULIANA GERPE

Program Biblioteki Publicznej obejmuje czytelnictwo, a także realizację odczytów, spotkań, konkursów, zajęć programowych. Podobne działania programowe realizowane są również przez filie biblioteczne w Lubostroniu, Jeżewie, Nowym Dąbiu.

Biblioteka oprócz działalności czytelniczej prowadzi również pracę kulturalno - oświatową realizowaną poprzez :

- a) Koło Przyjaciół Biblioteki - dla dorosłych czytelników,
- b) Koło Miłośników Książki - dla dzieci i młodzieży.

ŁABISZYŃSKIE TOWARZYSTWO KULTURALNE

Łabiszyńskie Towarzystwo Kulturalne upowszechnia kulturę i sztukę, inicjuje i organizuje różnorodne formy życia społeczno - kulturalnego. Przede wszystkim dużą rolę przywiązuje do kultywowania tradycji lokalnych, regionalnych i historycznych Pałuk. Prowadzi także działalność edytorską, ze szczególnym uwzględnieniem historii regionalnej oraz sprawuje opiekę nad zabytkami i miejscami pamięci narodowej. Do swoich działań włącza mieszkańców zainteresowanych miejscową historią.

ORGANIZACJE UPOWSZECHNIAJĄCE KULTURĘ FIZYCZNĄ I SPORT

Rozwijanie zainteresowań sportowych oraz sprawności fizycznej osób w różnym wieku zapewniają działające w szerokim zakresie kluby i stowarzyszenia:

- a) Miejski Ludowy Klub Sportowy „NOTEĆ” w Łabiszynie,
- b) Uczniowski Klub Sportowy „ŁABISZYNIANKA” w Łabiszynie – bilard,
- c) Uczniowski Klub Sportowy „LIDER” w Łabiszynie,
- d) Uczniowski Klub Sportowy „LIDER” w Łabiszynie – sekcja dorosłych,
- e) Uczniowski Klub Sportowy w Lubostroniu,
- f) Jeździecki Klub Sportowy „VULCAN” w Smogorzewie,
- g) Stowarzyszenie Kultury Fizycznej „GAKKO – KARATE” w Łabiszynie,
- h) Klub „Aktywny Aerobik” w Jeżewie,
- i) Ludowy Zespół Sportowy „JUTRZENKA” w Jabłówku.

Działalność sportowa jest prowadzona na bazie dwóch kompleksów sportowych "Moje Boisko-Orlik", które znajdują się przy Zespole Szkół w Łabiszynie oraz przy Zespole Szkół w Lubostroniu. Równocześnie przy wymienionych zespołach szkół istnieją ogólnodostępne sale gimnastyczne. Ponadto klubowa działalność sportowa odbywa się na Stadionie Miejskim.

Natomiast inny typ działalności rekreacyjnej prowadzą: Towarzystwo Szachistów, Bractwo Kurkowe, koła łowieckie Polskiego Związku Łowieckiego i koło Polskiego Związku Wędkarskiego.

KADRA POSIADAJĄCA PRZYGOTOWANIE DO PRACY PROFILAKTYCZNO - TERAPEUTYCZNEJ

Skuteczna realizacja Gminnego Programu uzależniona jest od doświadczenia i wiedzy, a także zaangażowania kadry działającej w jednostkach i organizacjach, które zostały wcześniej przedstawione. Właśnie wśród nich istnieje liczna grupa specjalistów oraz przeszkolonych osób pozwalająca na prowadzenie różnorodnych zajęć, programów, warsztatów czy innych działań związanych z profilaktyką i pomocą rodzinie, co przedstawia się następująco:

- 2 osoby ukończyły Studium Wiedzy o Problemach Alkoholowych przy Instytucie Psychologii Zdrowia i Trzeźwości w Warszawie,
- 2 osoby ukończyły Studium Pomocy Psychologicznej i Psychoterapii w Sopocie,

- 2 osoby ukończyły kurs „Przemoc w rodzinie - diagnoza i pomoc”, w Warszawie,
- 5 osób ma uprawnienia do realizacji w szkołach programu „Nasze Spotkania”,
- 12 osób ma uprawnienia do prowadzenia zajęć profilaktycznych z narkomanii „Jak poznać czy dziecko sięga po narkotyki ?” ,
- ponad 40 osób jest realizatorami programu profilaktycznego „Spójrz Inaczej”
- ponad 20 osób może prowadzić szkolny program „Drugi Elementarz, czyli Program Siedmiu Kroków”,
- ponad 70 osób ukończyło szkolenie rad pedagogicznych i mają uprawnienia do prowadzenia zajęć na tematy „Profilaktyka szkolna - profilaktyka uzależnień” oraz „Profilaktyka szkolna - rola czynników emocjonalnych w powstawaniu zachowań ryzykownych wśród młodzieży szkolnej. Wychowanie wobec przemocy” ,
- 18 nauczycieli ukończyło szkolenie i warsztaty dotyczące przyczyn i skutków nadużywania alkoholu i narkotyków, a także przemocy w rodzinie oraz roli „Niebieskiej Karty”,
- 28 nauczycieli i pedagogów ukończyło warsztaty w zakresie aktywnych form przeciwdziałania przemocy i bezpiecznej szkoły,
- 29 nauczycieli ukończyło szkolenie z mediacji.

Prowadzenie efektywnej profilaktyki uzależnień zapewniają członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Pełnomocnik Burmistrza Łabiszyna ds. Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom, którzy w większości mają ukończone specjalistyczne szkolenie. Ponadto sukcesywnie, w miarę potrzeb, uczestniczą w różnorodnych konferencjach, szkoleniach, seminariach, czy warsztatach.

VI. WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY I OCENY ZAGROŻENIA ORAZ ANALIZY BAZY I ZASOBÓW

1. Pełne realizowanie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii jako gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych.
2. Podejmowanie działań interwencyjnych w ramach lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przede wszystkim w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego.
3. Rozwijanie wśród mieszkańców świadomości pozwalającej na rozszerzanie zjawiska ujawniania występowania choroby alkoholowej z równoczesnym kierowaniem osób uzależnionych na leczenie.
4. Zgłaszanie faktów występowania przemocy w rodzinach lub innych środowiskach.
5. Skuteczne zajmowanie się szeroko rozumianą profilaktyką i rozwiązywaniem problemów nie tylko alkoholowych, w tym interwencją i kompleksową pomocą rodzinom, w których dochodzi do przemocy.
6. Zwracanie szczególnej uwagi na dzieci i młodzież ze środowisk patologicznych, kryminogennych oraz z rodzin z problemami alkoholizmu lub narkomanii, w których istnieje zwiększone zagrożenie uzależnieniem. Zapewnienie im możliwości atrakcyjnego spędzania wolnego czasu i rozwijania swoich zainteresowań poprzez właściwe zorganizowanie zajęć.
7. Rozszerzanie i urozmaicanie proponowanych form w zakresie profilaktyki uzależnień (alkoholizm, narkomania, nikotynizm, lekomania) wśród młodzieży szkolnej oraz jej rodziców. Równocześnie szersze jej propagowanie wśród osób współuzależnionych, a także w grupach zawodowych.

8. Prowadzenie zajęć świetlic socjoterapeutycznych poprzez sukcesywne przygotowywanie i realizowanie indywidualnych programów rozwojowo - terapeutycznych dla dzieci.
9. Wspieranie oraz inicjowanie działalności grupy samopomocowej Anonimowych Alkoholików „KROKUS”.
10. Funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego zajmującego się zdiagnozowaniem problemów całej rodziny i zaplanowaniem pomocy dla wszystkich jej członków, tak dorosłych jak i dzieci (alkoholizm, narkomania, przemoc, zaniedbywanie dzieci, problem pijących nastolatków, ubóstwo).
11. Utrzymywanie właściwych warunków, gwarantujących dyskrecję i komfort psychiczny, dla umożliwienia pełnej realizacji zadań Punktu Konsultacyjnego.
12. Popieranie wszelkich inicjatyw podejmowanych do walki z uzależnieniami oraz propagujących zdrowy styl życia.
13. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie centrów integracji społecznej.
14. Inspirowanie mieszkańców do korzystania z istniejącej bazy, w której prowadzone są różnorodne formy służące krzewieniu kultury, sportu i rekreacji. Propagowanie spędzania wolnego czasu na rozwijaniu i realizowaniu swoich pasji oraz zainteresowań.
15. Zwiększanie kadry specjalistów i wolontariuszy poprzez umożliwianie pogłębiania, a także zdobywania wiedzy na temat profilaktyki oraz leczenia uzależnień, czy innych patologii społecznych.
16. Prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz kontrola przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim.
16. Podejmowanie zintegrowanych działań z poszczególnymi instytucjami w celu zwiększanie efektywności pomocy wobec całej rodziny, w której występuje patologia indywidualna i patologia rodziny, przede wszystkim poprzez wspólną działalność szkół, poradni psychologiczno - pedagogicznej, ośrodka pomocy społecznej, poradni uzależnień, sądu rodzinnego, policji, świetlic socjoterapeutycznych.

VII. REGLAMENTACJA SPRZEDAŻY NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Uchwałą Rady Miejskiej Nr XXVII/235/2001 z dnia 16.10.2001 r. ustalono dla miasta i gminy Łabiszyn maksymalną liczbę 30 punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% zawartości alkoholu z wyjątkiem piwa przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz 7 punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% zawartości alkoholu z wyjątkiem piwa przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży.

Aktualnie na terenie miasta i gminy sprzedaż detaliczną i gastronomiczną prowadzą podmioty gospodarcze posiadające następujące rodzaje zezwoleń :

SKLEPY

33 sklepy	- do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo
27 sklepów	- od 4,5% do 18% zawartości alkoholu z wyjątkiem piwa
25 sklepów	- powyżej 18% zawartości alkoholu

LOKALE

7 lokali	- do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo
3 lokale	- od 4,5% do 18% zawartości alkoholu z wyjątkiem piwa
3 lokale	- powyżej 18% zawartości alkoholu

OGRÓDKI PIWNE

5 ogródków - do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo.

Kierując się potrzebą ograniczania dostępności do alkoholu uchwala Rady Miejskiej określiła zasady usytuowania wszystkich punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, a także wprowadziła stały zakaz sprzedaży, podawania i spożywania oraz wnoszenia napojów alkoholowych ze względu na charakter obiektów, oprócz wymienionych w art.14 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, tj.: kultu religijnego, sportowych, służby zdrowia. Uchwalono też stały zakaz prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych w odległości co najmniej 40 metrów od wymienionych obiektów.

Wydawanie zezwoleń na sprzedaż oraz na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych jest zadaniem własnym gminy. Zezwolenia wydaje Burmistrz Łabiszyna w formie decyzji administracyjnej. Natomiast wcześniej Gminna Komisja, w formie postanowienia, dokonuje opiniowania wydawanych zezwoleń na sprzedaż lub sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności limitu i lokalizacji punktu sprzedaży z wymienioną Uchwałą Rady Miejskiej. Wydane zezwolenie może być cofnięte w przypadkach określonych w wymienionej ustawie. Przedsiębiorca, któremu cofnięto zezwolenie może zwrócić się o ponowne jego wydanie dopiero po upływie 3 lat.

Gminna Komisja, na podstawie upoważnienia wydanego przez Burmistrza Łabiszyna, dokonuje kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych we wszystkich sklepach i lokalach. W bieżącym roku przeprowadzono kontrole w 35 punktach sprzedaży lub sprzedaży i podawania alkoholu. Przedsiębiorcom udzielono wyjaśnień i pouczeń. Natomiast w jednym przypadku stwierdzono sprzedaż alkoholu na kredyt i w dwóch przypadkach stwierdzono spożywanie alkoholu zakupionego w kontrolowanej placówce handlowej. Materiały dotyczące stwierdzonych nieprawidłowości zostały przekazane do Posterunku Policji w Łabiszynie celem wszczęcia postępowania wyjaśniającego o wykroczenie.

VIII. KIERUNKI DZIAŁAŃ

Całokształt działalności realizowanej w ramach Gminnego Programu został podzielony na trzy podstawowe grupy:

I. Profilaktyka pierwszorzędowa, czyli działania mające na celu promocję zdrowia oraz przedłużenie życia człowieka z jednej strony, a z drugiej strony zapobieganie pojawieniu się problemów związanych z używaniem i nadużywaniem alkoholu i narkotyków. Szczególnie istotna jest wczesna profilaktyka i promocja zdrowia wśród dzieci i młodzieży.

II. Profilaktyka drugorzędowa mająca na celu ujawnienie osób o najwyższym ryzyku uzależnienia się od alkoholu oraz udzielenie tym osobom pomocy w minimalizacji tego ryzyka, a więc zapobieganie używania zależnego.

III. Profilaktyka trzeciorzędowa zawierająca aspekt leczniczo – rehabilitacyjny uzależnienia, rozumiana jest jako interwencja po wystąpieniu uzależnienia alkoholowego

i narkomanii. Ma na celu przeciwdziałanie pogłębiania się procesu chorobowego oraz umożliwienie osobie leczącej się powrotu do społeczeństwa.

W ramach wymienionych grup profilaktyki główne kierunki działań skierowano na realizację następujących zadań:

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży.
2. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.
3. Udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy prawnej i psychospołecznej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
4. Wspomaganie działalności osób fizycznych, instytucji i stowarzyszeń służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz narkomanii.
5. Kontrola działalności gospodarczej związanej z obrotem napojami alkoholowymi.

Natomiast do priorytetów Gminnego Programu należy zaliczyć :

- dostarczanie pozytywnych wzorców spędzania czasu i rozwijania aspiracji życiowych,
- kształtowanie postaw prozdrowotnych,
- zachęcanie lokalnych grup społecznych do wyrażania poglądów oraz uczestniczenia w działaniach dotyczących promocji i ochrony zdrowia, szczególnie w aspekcie uzależnień,
- popieranie lokalnych grup społecznych, które chcą być aktywniejsze w profilaktyce uzależnień poprzez wspieranie, doradzanie, informowanie.

Z kolei podstawowe mierniki efektywności Gminnego Programu to:

- stopniowa modyfikacja struktury i sposobów picia alkoholu,
- zwiększenie ilości osób deklarujących abstynencję,
- podwyższenie wieku inicjacji alkoholowej,
- zmniejszenie ilości osób systematycznie spożywających alkohol,
- skuteczniejsza pomoc w poprawie sytuacji rodzin osób nadużywających alkoholu,
- mniejsza ilość przestępstw związanych z używaniem alkoholu, a w konsekwencji wzrost poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

IX. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Uchwałę w sprawie przyjęcia Gminnego Programu podejmuje Rada Miejska w Łabiszynie.
2. Wykonanie Gminnego Programu należy do Pełnomocnika Burmistrza Łabiszyna ds. Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom.
3. Członkowie Gminnej Komisji zobowiązani są do bezpośredniego zaangażowania się w realizację zadań określonych w Gminnym Programie.
4. Zasady finansowania Gminnej Komisji są następujące :

a) członkowie, oprócz przewodniczącego komisji, za realizację zadań wynikających z Gminnego Programu otrzymują wynagrodzenie miesięczne w wysokości 100,00 zł brutto,

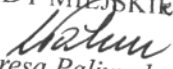
b) w przypadku nie uczestniczenia w pracach Gminnej Komisji, tj. m.in. polegających na:

- kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych i sporządzeniu z nich protokółów,
 - rozmowie prowadzonej bezpośrednio w środowisku uzależnionego i sporządzeniu na jej podstawie pisemnej opinii,
 - posiedzeniu Gminnej Komisji,
 - pozostałej, zleconej indywidualnie, działalności profilaktyczno - terapeutycznej,
- wynagrodzenie miesięczne obniża się o 20,00 zł brutto za każdą nieobecność.

5. Program uchwalany jest corocznie.

6. Gminny Program przedkładany jest Wojewodzie Kujawsko – Pomorskiemu w Bydgoszczy.

7. Regionalna Izba Obrachunkowa, analizując budżet Gminy, sprawdza prawidłowość realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ

Teresa Paliwoda